

Адыгейим и Лышъхэ нэмэгдэх шольырхэм яэшъхэтетхэм ягъусэу Урысыем и Президент дырягъэ зэукигъум

ХЭЛЭЖЬАГЬ

Урысые Федерацием ишольырхэм ашигээр Иэнатшэхэр ашызы-Ишхэху мэкъэтыныр зыщыкъогъэ мэфэ зыкъым шольырхэм ашыкъогъэ хэдзинхэм текионыгъэр къашыдэзыхыгъэхэм Урысыем и Президентту Владимиром Путиным зэукигъэ ашигыагь. Аш хэлэжьагь Адыгейим и Лышъхэ Къумпыл Мурат.

Зэукигъэйур къызэуихыэ, Владимир Путиныр шольырхэм ящахэхэм къафэгушуагь Иэнэтшэхох эзерахуагъэхэм пае ыкчи хэзэдзүгъэхэм цыхъэу къафашыгъэр къагъэшьипкъэжын мэхъянэу иэр къыхигъэшыгь. Къэралыгъом ипащэ къызэриуагъэмкэ, цыфхэр мэгүгъэх «ныбжыкъэхэу, акъуагчэ изэу, сэнэхьатэу яэмкли-лофим фытегээпсихъагъэхэу, тэрэзээ зэгупшысэгъэх унашьхэр зытэн, хэгъэгум ишьольырхэм яофхэм язытет нахьышу шыгъэнимкэ зигтоюю.

тхъабзэхэр зезыхан зылтэ-
кыштхэр хабзэм фэгээзагьэ
зэрэхуухэрэм» нахьышуам къы-
фишэнхэу.

«Сэри сэгугъэ шуикоманд-
дэ зэхашуущ зыхукъэ хабзэм
икъулыкъухэм ахэтищ цыфхэр
лофэу агъэцэктэхим икьюу дишэнхэм шуналаа тэжэгъэтэ-
нэу, ныбжыкъэхэм къагурылон

фае ежь ашхъэкэ къулайны-
гъэу ахэльым, ухьазырыныгъэу
ялам, цыфхэм яфедэхэм ате-
гээпсихъагьэу яофшэн зэхаж-
энхэм дэлэхъэнхэ, ашкэ шои-
гъоныгъэ ялэн зэрэфаэр», —
къыуагь Владимир Путиным.

Аш нэужым зэукигъум хэлэ-
жэхэрээр Урысыем ишьольыр-
хэм яхэхъоныгъэкэ яофэу къа-

пышылым тегущыагъэх. Влади-
мир Путиным шээрэлтийбээмэ
ягүгуу къышыгь ыкчи ежь шоль-
ырхэм ашыпсэухэрэм яфе-
дэ хэлтэу, нахь шогъэ ин кы-
тэу зэкэми юф ашлэн зэрэ-
фаем анаэ тырагигъэдэгь.

«Зэкэми сышууфэлээ гээ-
хагъэхэр шуушынхэу. Сэгүгэе
Урысыем и Президент и Адми-

нистрации, Урысые Федерацием и Правительствэ фынчыты-
клээгүрүүнэгээ тэрээ адь-
шуиэу шуулэхъэнэу. Джащ
фэдэу сэгугъэ шуикъулайны-
гъэ, шууопыт, шуукъачэ пшэ-
рыльхэм язэшхынкэ жууэхъ-
федэнхэу. Мынгээ фэдээ Иэнэтшэх
инхэм шуукъызклафэктуагъэри
ахэм атай, хэдзинхэм ялъехъан
цыфхэм къызкылжъудырагъэ-
штагъэри аш пай», — къыуагь
Владимир Путиным.

Шуугу къэтэгъэжыбы: хэдзинхэр Урысыем ишьольыр 82-мэ ашыкъуагъэх, шольыр 17-мэ губернаторхэр ыкчи республикэхэм япажэхэр ашахадыгъэх. Адыгэ Республиком и Лышъхэ республике парламентын щыкъогъэ мэкъэтынм икъэххэм ялтыгъэу Адыгейим щыхадыгъ. Ионыгъом и 10-м Адыгэ Республиком и Къэралыгъ Совет — Хасэм изэхэсигъу Ѣылагъэм зыкъынгъэ ахэлтэй Къумпыл Мурат Адыгэ Республиком и Лышъхэ Ѣыхадыгъ. Парламентын идеутат 48-мэ зэкэми аш икандидатурэ дырагъэштэй.

**Адыгэ Республиком
и Лышъхэ
ипресс-къулыкъу**

Сурэтийр сайтэу [«kremlin.ru»](http://kremlin.ru)
зыфилорэм къитхыгь.

Президентын ишьэрэлхэр гэцэктэгъэ зэрэхуухэрэм тегущыагъэх

Адыгейим и Лышъхэ Къумпыл Муратээр муниципалитетын ипащэ Алексей Петрусенкомээр Иофшэгъу зэукигъу зэдэгэцэктэгъэ зильхъаны Мыехъонэ районын экономикэмкээ ыкчи социаль нэхъялтэй хэлэхэдэгээ зэдэгэцэктэгъэх.

Урысые Федерацием и Президент ишьэрэлхэр гэцэктэгъэ зэрэхуухэрэм шхъяафэу ахэр къыщыгъэхэй: Владимир Путиныр зылкээ лъехъаны Къумпыл Мурат цыфхэм ялъэу тхъялхэр зыдэль уцышоо палкэр аш къыритыгъяагь. «Линие занкээр» кло зэхъум, къэралыгъом ипащэ цыфхэр анахъяа зыгъэгүмэхъирэ Иофшэхэмкээ зыкъыфхъэзэгъяагь. Лъэу пстэими япхыгъэ Иофшэнэр аублагъ. Адыгейим и Лышъхэ Мыехъонэ районын ишсэуплэ заулхэхэм ашылагъ. Социаль нэхъяа зиэлгээзэхэм зашээз нэүж яофыгъохэм ядэгээзыхынкэ гъогу картэм изэхэгээуцон фежъэнхэу унашшоо афишыгъ.

Алексей Петрусенкомээр республиком и Лышъхэ къыригъэлжъэгъу гээцэктэгъын Иофшэнхэр зищыкъэгъэ еджаплэхэмрэ къэлэцыкъу Игыгылээрэ яофыгъохэр зэклээчээзүү-чээзүү зэшүуахыгъэх. О шольхъэкэ яофхэр зэрэгжэхэрэм ултыгълэн фэе. Джыри зэ шуугу къэсэгъэкъыжы: гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотыре

охтэй благъэхэм посуплэу Къурджылс дэт еджаплэм инашхъээ зэблахуущ ыкчи газыр ращэлэшт. Псэуплэу Первомайском дэт къэлэцыкъу Игыгылээм иджэхашохэр зэблахуущих, Цветочном дэт еджаплэм спортзалэу ила-
гъэр Иуахыцт, ублэплэ еджаплэм инашхъээ зэблахуущ, Каменномостскэ дэт гуртээдээ еджаплэу Н 7-м джащ фэдэу инашхъээ зэблахуущ.

«Министерствэхэмрэ бизнэс-сообществээрэ зэгүүсэхэу а еджаплэхэмрэ къэлэцыкъу Игыгылээрэ яофыгъохэр зэклээчээзүү-чээзүү зэшүуахыгъэх. О шольхъэкэ яофхэр зэрэгжэхэрэм ултыгълэн фэе. Джыри зэ шуугу къэсэгъэкъыжы: гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотыре

учрежденихэм ялгынэрэ ягъэцэктэжьынрэкэ ны-
тыхэм зыпари атырагъакэ хууцтэл, ар муниципалитехэм яшьэрэлль», —
къыуагь Къумпыл Мурат.

Хэдзинхэм афэхуугье къэххэмэни зэдэгүүцэгъум ильхъян анэсигъэх. Районын ипащэ къызэриуагчээх, хэдзакохэм япро-
цент 28-рэ къеклолгэгъяагь. Мэкъэтынм икъэххэм нафэ къызэрэшыгъэмкээ, народнэ депутатхэм ярайон Совет политикие партие пстэуми ялгылохэр хэхъагъэх. Анахыбэр — мандат 36-м Ѣыщэу 27-рэ партие «Единэ Россиям» хэтхэм алыглагь.

**Адыгэ Республиком
и Лышъхэ
ипресс-къулыкъу**

Республиком къыригъэблэгъагъэх

Адыгэ Республиком и Лышъхэ инвести-
ционнэ политикэмкээ иЭпшэгъу Петр
Гарнагэрэ Урысые Федерацием Иэнэтшэх
къэрал Иофхэмкээ и Министерствэ иллы-
къюхэм Иофшапшэу Краснодар дэтим
иапэрэ секретарэу Игорь Терзиянэр Арме-
нием джырэблагъэ Ѣылагъэх.

Партиеу «Процветаю-
щая Армения» зыфилорэм итхаматэу Гагик Цару-
кян мьюфициальнэ зэу-
гэлгээх ахэм дыряглагь.

Зэукигъэйум ильхъян Адыгейим иллыкъюхэм Гагик Царукиянэр партие хэтхэмрэ Адыгэ Республиком и Лышъхэ Къумпыл Мурат лъэнэ-
къуитумэ язэдэлжээ-
нэгъэ зээгүүсэхэе дыриэным зэ-
рэфхэзазырыр къыхигъэ-
шыгъ.

Ермэл лъыкъо купыр
республиком къызэрэкъо-
щым епхыгъэ Ѣофтхьа-
бзэхэм язэшхын мы
лъехъаным тегущыгъэх.

**Адыгэ Республиком
и Лышъхэ
ипресс-
къулыкъу**

Цыфхэм яшынэгъончъагъэ къэухъумэгъэныр

Терроризмээ пэуцужыгъэнэйн фытегъэпсихъэгъэ планын къыдыхэлтыгъэу Адыгэ Республикаан и Оперативнэ штабрэ гъэйорышэнэйн икъулукъухэмээ зэгъусэху хэушхъафыкыгъэ юфтхъабзэу «Метель» зыфиорэр Іоныгъом и 19-м зэхашагь.

Цыфхэр бэу зыщизэрэү-
гоирэ чыпхэм ахэм яшын-
нэгъончъагъэ къашуухъум-
гъэнэйн, террористическэ акт-
хэр къашмыхъунхэм ар фэло-
рышагь.

Езэджэнхэр зыщикъуагъэ-
хэр республикэ стадионэу «Зе-

къошныгъэр» ары ыкти ар тлоу
зэтэутыгъагь.

— Апэрэ уцугъом къыдыхэлтыгъэу террористическэ актхэр къэмыхъунхэмкэ шэгъэн фаехэм, гъэйорышэн пункт-
хэр къизэхъигъэнхэм зэрэ-
фэхъазырхэм муниципальнэ

образованиеу «Къалэу Мые-
куапэ» и оперативнэ куп юф-
дишлагъ. Ятонэрэм Опера-
тивнэ штабым ишьэрьльхэр
ыгъецкэлэнхэм фытегъэпсихъэгъэ
юфтхъабзэ гъэнэфагъэхэр зэхашагь, — къышауагь
шынэгъончъэнэмкэ федераль-
на къулукъум и Гъэйорышэн-
пэу Адыгейим щылэм.

Юфтхъабзэм изэхэцаклохэм
анахъэу анаэ зытырагъэтэг-
хэм ашыцых АР-м и Опе-
ративнэ штаб иофшэн нахь
шугагъе къытыныр, къулукъу-
хэм ыкти подразделенихэм
ялашхэм мы лъэнэкъомкэ
алекэль шэнэгъэхэм, іэпэл-
сэнэгъэм ахагъехъонир, тер-
роризмээ пэшүекорэ хэу-
шхъафыкыгъэ, оперативнэ, дээ
ыкти нэмийк юфтхъабзэхэр тэ-
рээзу реяжклохыгъэнхэр. Езэ-
джэнхэм техникэр, іашэр ыкти
нэмийк хэушхъафыкыгъэ пкы-
гъохэр ашагъефедагъэх.

— Оперативнэ штабым ыпа-
шхъэ итыгъэ пшээрьльхэр зэ-
кээ зэшохыгъэхэх хууль. Зэ-
фэхъысыжхэм адиштэу, псэ-
уплэхэм адэс цыфхэм терро-
ризмээ ылтэнэхъокэ яшын-
гъончъагъэ къэухъумэгъэнэйн
фэгъэхъыгъэ унашвохэр ашы-
гъэх, — къышауагь ФСБ-м
и Гъэйорышэнпэу Адыгейим
щылэм.

(Тикорр.).

Лыхъужын ишлэж- агъэлъэплагъ

Полицием ипрапорщи-
кэу, ОМОН-м икъулукъу-
шэнэу Артем Гармаш
ишлэгъухэм яшын-
гъэ къыухъумээ
Іоныгъом и 15-м, 2012-
рэ ильэсэм идуний
ыхъожьыгъ. Республикаан
икэлэпчугъэ лы-
гъэу къыхэфагъэм къе-
ралыгъом осэшхо фи-
шыгъ, «Урысъем и
Лыхъужь» зыфиорэр
шытхъуцэр (идуний
зехъожьым ыуж) аш-
къыфагъэшьошагъ.

Артем зыщымылэжжыр ильэ-
ситиф зэрэхуугъэм фэгъэхъы-
гъэу ар зыщеджэгъэ Мые-
коопэ гурт юфтхъабзэу N 10-м зэ-
хахъэу Ѣылахъэйн цыфхыб хэ-
лэжжагъ. А. Гармаш лыхъужь-
нагыгъэу зэрихъагъэр егашыи эз-
рашмыгъупшэштэр, аш ишы-
сэкээ ныбжыкъэхэр зэралп-
хэрэ иофшэгъуугъэхэу къэ-
гүщагъэхэм къауагъ.

Артем янэу Ирина Петр

ыпхъур къэзэрэугъоигъэхэм,
иклээ ишлэж зыгъэлэпээрэ
пстэуми афэрэзагъ. Лыхъужын
ишлэж агъэльялээзээ зэ-
хахъэм хэлэжжагъэхэр зы та-
къикъэр фэшьыгъуагъэх, юфт-
хъабзэм къыщызэуахыгъэ мы-

жъобгъум къэгъагъэхэр къэ-
ральхъагъэх, чыг цыклюхэр
агъэлэхъагъэх.

**АР-м хэгъэгу клоц
юфтхэмкэ и Министерствэ
ипресс-къулыкъ.**

Къагъотыжъыгъ

Краснодар краим ит станицэу Узловаям дэжъ къу-
шхъэм хэхъанэу ежэгъэ цыф купым ашыц кла-
лэ ауж къини, гъощэгъагъ.

«Кубань-Спас» зыфиорэр
организацием Адыгейим иль-
хокъо-къеухъумэко къулукъу
зыкъыфигъази, хъэ гъесагъэ-

хэр ягъусэхэу къалэу къу-
шхъэм хэгъошхъагъэм зэ-
дэлхъуугъэх.

Ухъумэко отрядым ипащэ

игуадзэу В. Черепановын къы-
зериуагъэмкэ, къалэм нэбгы-
ре 90-рэ фэдэз мэфэ реням
льхъуугъ, ахэм ошэ-дэмэшэ
юфтхэмкэ Министерствэм икъу-
лукъушэхэри, полицайскэхэри,
волонтерхэри ахэтэгъэх. Ильэс
21-рэ зынбыж къалэр Мос-
товской районым къышагъо-
тыжъыгъ, ипсауныгъэ зэшыкъуа-
гъэ фэхъуугъэх.

(Тикорр.).

Тыфэгушо!

Нэшьукъое гурт юфтхъабзэм ипащэу Кыкы Валерий
Арамбый ыкъор ильэс 60 зэрэхуугъэм фэши тигу
къыддеиэу тыфэгушо.

Уунааго хъярым зыщиуомбгью, мылькур щы-
багъоу, угурэ уикъарыурэ шу плъэгъэрэ сэ-
нхъхватын фэгъэлажъэхэу, посуныгъэ пытэ
уйэу ильэсэйбэрэ дунэе гъогум урькюнэу
тыфэлъло.

Еджалпэм икэлэгъаджэхэр.

Нэбгырэ 27-мэ афагъэшьошагъ

«Юфтхэм иветеран» зыфиорэр шытхъуцэр
къэзилэжжыгъэхэм афагъэшьошагъэнэйн фэгъэ-
зэгъэ комиссием изичээзыу зэхэсигъо мы мафхэм
Адыгэ Республикаан Юфтхэм икъор соци-
альнэ хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ шыкъуагъ.

Адыгэ Республикаан и Лы-
шхъэрэ министрэхэм я Ка-
бинетрэ я Администрации
ипащэу Тхъаклуунэ Мурат,
ыпекэ зигугуу къэтшыгъэ ми-
нистерствэм, АР-м финанс-
хэмкэ и Министерствэ, АР-м
иветеранхэм я Совет ялты-
клохэр комиссием хэхъэх.
«Юфтхэм иветеран» шытхъуцэр
къафаусынм къыкъэлэхуу
нэбгырэ 68-мэ ятхылхэр
мыщ къирахылэхъэх.

Комиссием хэтхэм нэбгы-
ре 27-мэ ар афагъэшьошагъ.

Юфтхэм иветеранхэм ара-
гъапшэхээ социальнэ іэп-
лэгъур нэбгырэ 35-мэ араты-
нэу комиссием хэтхэм агъэ-
нэфагъ. Ахэм ахэхъэх ильэс
40-м ехъугъэу юфтхэм ивет-
еранхэм аратырэ социальнэ
іэпилэгъур арагъэгъотынэу нэ-
бгырэ 646-рэ комиссием хэт-
хэм агъэнэфагъ. Тхъильхэр шап-
хъэхэм зэрдимыштэхэрэ
къыхэклэу нэбгырэ 69-мэ афы-
зэлэхъэжжыгъэх. Социаль-
нэ іэпилэгъур арагъэгъотырэм
пэхулашт мылькур республике
бюджетым къыхэхыгъ.

Юфтхэм зэлукъэгъ

Адыгэ Республикаан Юфтхэм зэх-
хъоныгъэмрэ икъор АР-м гъесэнгъэмрэ шэ-
нгъэмрэ икъор яминистерствэхэм ялтыкъохэм мы
мафхэм зэхэсигъо ялагъ.

Цыфхэм ясоциальнэ фэо-
фашэхэр зыгъэцкэлээрэ зэхэ-
убытэгъэ Гупчэу Мые-
куапэ дэтэйм икъутамэу зынбыж имы-
къугъэ ныбжыкъэхэу зипсаун-
ыгъэхээ илэгъухэм аклихъэ-
хэрээр зыщызэтэргэеуцожы-
хэрээм иофшэн зэрээхищэ-
рэм аш Ѣытегущыялагъэх.

Зэхэсигъом зыщытегущы-
иэгъэхэх юфтхъохэм ашыц
Адыгэ Республикаан еджалпэу,
икъор зымьтэгъухэрэ ыкти зэ-
хэзымыхъхэрэ къелэцыкъухэр
зыщеджэхэрэ хэтэу инкли-
зинэ шэнгъэхээр зыщызэтэ-
ргэгъотыц гупчэ ашынэр. Аш
епхыгъэу еджалпэм зэхъокъы-
нагъэу фашыщхэр зэхажи-
хэрэх.

Зынбыж имыкъугъэхэм со-
циальнэ фэо-фашэхэр афэ-
гъэцкэлэгъэнхэмкэ ыкти шэ-
нгъэхэе ягъэгъотыгъэнхэмкэ хэ-
бэзгэуцэгъэу Ѣытегущыялагъэх.

**Гъонэжжыкъо
Сэтэнай.**

Ятлонэрэ Іоныгъор агъэпсынкіэ

Теуцожь районымкіэ Джэдэхъаблэ дэт фирмэу «Синдида-Агром» имеханизаторхэр сыйд фэдэрэ зиччзын губгъю Йофшэнни зерифэшьуашу зыфагъэхъазыры ыкчи ахэм язашохыни зэкіми апе фежьэх.

Тхаяумэфэ мафэм (Іоныгъом и 17-м иччэдьжы) Гъобекъуа тэзижъэм, Къунчыкъохъаблэ узэрэдэкіэ джабгъумкіэ щиль натрыф хъесшкоу гектар 300 фэдиз хъурэм комбайнинч хэтэ лэжьыгъе батырыр зэрэуахыжырэр тълэгъугъе. Щэджэгъоухым Тэуехъаблэкіэ зытэгъа зэм, тыгъэгъазэм икъэлжын зэрэфежьагъэхэр къыдгурлыагь.

Арты, ятлонэрэ Іоныгъом игъэпсынкіэнкіэ йофшэнхэр зэрэззехащэрэр зэдгэшшэнэу фирмэм иагроном шъхалэ Тыгъужь Нурбый гүшүйгъу къызфэдгъэхъуг. Аш къызэрэтиуагъемкіэ, натрыфым икъэлжын зыфежьагъэхэр мэфиш

хугъэ. Гектар 1140-у яэм щышэ гектар 300 фэдиз йуахыжыгъах. Огушохь, комбайннэхэм мэфэ реным къэуцу ямылэу юф ашэ.

— Непэ натрыфым икъэлжын пыльхэр механизаторхэр Сергей Добрицкий, Алик Бондаренкэр, Алексей Матыжевыр арих, — elo агроном шъхалэ. — Ахэм якомбайннэхэу «Лавердэм» фэдэхэр пчэдгъжыим жъэу хъасэхэм ахащэхэш, пчыххэ мэзахэ охууфе къэуцу ямылэу юф арагъашэ. Лэжьыгъэр акъэзыхэрэ автомашинэхэм яже-

хэу ахэр зы такъикъи щагъэтхэрэп шоферхэу Нэхэе Алик, Къэзэнч Аслын, Кушу Славик (Очэпщые щыщых). А кіэхэхъупхъэхэм мафэ къэс хъамэм натрыф тонн 300 — 400 тырашэ.

— Тыгъэгъазэу мыгъэ тиэр макіэ, — икъэлтэнхэр лъетгъекуатэх Тыгъужь Нурбый. — Гектар 340-рэ нылэп. Аш нахыбэ тшэнэу севооборотымкіэ къикыгъяэ. Тыгъэгъазэм иуухыжын зедгэжъяа чээр неп нылэп. Комбайнитумэ юф арагъашэ Александр Пахтроверымрэ Алексей Матыжевым-

рэ. Лэжьыгъэр къаклэзышхэу Великовечнэм нэзыгъэсихэрэ Хьот Адамэрэ Владимир Тормазарэ.

Нафэ къызэрэфхъугъэм-кіэ, натрыфымрэ тыгъэгъазэм-рэ яугоижын зыфежъехкіэ, апе йуахыжыхэрэ мыгъэ бжыххасэхэр зыщапхыщхэ хъасэхэр арих. Ахэм комбайннэхэр зэрарыкъыжьэу диск онтэгъухэр зыпыштэгъэхэ тракторхэр арихъанхэм фэхъазырых. Хылкъхэм къарынгъэ щэпкъхэр, нэмыкы пыдзадэхэр зэхажкіэтэштых. Ятлонэрэ хынныгъор агъэпсынкіээз бжыххэ лэжьыгъэхэр зыхалхъащ чыгурти агъэхъазырышт.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Янеущрэ мафэ зыфэдэштыр

Урысые Федерацием экономическэ хэхъонгъэмкіэ и Министерствэ макъэ къызэргъицгъэхъемкіэ, къэкорэ ильэсийн пенсионерхэм къаратырэ ахшэм къыщагъекіэн алъакыщт.

Бюджетымкіэ къерахъэмэ тегущылагь. Ахэм лыгъо комиссиер бэмын къащаагъекіэнэу гүхэль зэштэу пенсионехэм зэхъошынгъэхэр афашишт-тхылтыр Правительст-

вэм іэклагъэхагь. Пенсионехэр къирагъэхынэу зылохэрэм Правительствэм къизадыригъашткіэ, 2018-рэ ильэсийн пенсионерхэм яхъщэ іэпилэгъуу процент 0,7-рэ къыщыкіэшт, 2019 — 2020-рэ ильэсхэм ар процент 0,6-рэ зэрэхъуу-щтыр.

Сыда ар къызхэкырэр?

Тикъэралыгъо пенсионер миллион 43-м ехъоу исхэм аицшэу миллионоши фэдизир ары зипенсионехэм зэхъокынгъэхэр афхуущтхэр.

Ахэр юф зышэрэ пенсиионерхэр арих. юф зышхэрэри зыпкь зэрити-мышшэрэм японсионехери, щых. Джареуштэу пен-

сионерхэр тлоу гүшүгъэхъугъэх — юф зышхэрэмрэ зымышшэрэмрэ. Компенсации зыфашырэ пенсионерхэм юфышэ клохэрээр зэрахагъэзгъэхэр бэмэ агу римыхыгъагъеми, 2016-рэ ильэсийн унашьюу ашыгъагъэм юф зышхэрэм компенсации къафашыщтыр зыфэдизыщтыр аштитхэгъагъа ыкчи куачаэ илэхъугъагъэ. Аш къикырэр — хабзэ хугъэ, хабзэр бгэццэлкіэнэу щыт.

Индексацием ычып-кіэ тэзхэт ильэсийн юфшэкло пенсионерхэм со-мэ минитф зырыз къаратыжыгъагъагь.

Ар зеклокіэ тэрээзэу ыкчи зынхыжь хэккотэгээ цыифхэм атефэу министрствэм елььте.

Жъоныгъокіэ мазэм Премье-р-министрэу Д. Медведевыр зыкітхэжьгээгъэ унашьом къициоштыг юф зышэрэ

пенсионерхэм къара-

тыре ахъщэм тедээхэр афашишэурагъэжэжын фэшл аш пэуагъэхъащт мылькур чиновникхэм къихагъэхынэу. Ар сомэ миллиард 200 фэдиз мэхъу. Ау 2016-рэ ильэсийн аштэгъахэу щылэ федеральнэ законым изэрар къэклуг. Аш фэшхъафэу 2018 — 2020-рэ ильэсхэм атэгъэпсыхъагъэу зэхагъэуцогъэ бюджетми индексацием төфэшт мылькур къиши-далтыгъаэп. Зэрэхъурэм кіэ, пенсионерхэм зыфимыкъу-рэ пенсионерхэу юфышэ къыдэхъащтэхэр афашишт ахъщэм тедээр ари къэралыгъом къимыкырэр. Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэигуадзэу Ольга Голодец Шъачэ инвестиционнэ фо-

румэу щылагъэм къиши-гүшүээ, къэкорэ ильэсийн пенсионерхэм яиндексации къыщамыгъаклэу къаратынэу къынгъагъагь. юф зышэрэ пенсионерхэм япенсие ахъщэ тедээ къызэрафамышы-жырэм Правительствэм зэрэштегушиштхэри къыхагъэшгыгъагь. Джаш фэдэу Владимир Путин Федэральнэ Зэлукіэм зыфигъазэ зэхъум, тэзхэт ильэсийн инфляциер проценти 4-м зэрэмынхүштэр, индексации джащ фэдизэу цыифхэм зэрараташтыр къынгъагъагь. Аш фэшхъафэу социальнэ іэпилэгъум къе-жэрэ цыиф купхэм 2018-рэ ильэсми ар зэраэл-кагъэхъащтим игугъуи къышыгъагь.

Еплъыкіэхэр

Урысые Федерацием Йофшэнхэмкіэ и Министерствэ къызэриорэмкіэ, цыифхэм яхээзээ Иэпилэгъухэр тикъэралыгъо щинхэн, аришь, юф зымышилэрэ пенсионерхэм, зышилэрэми инфляциеу хэгъэгум ильым фэдизэу индексациери афэшишын фае.

Адыгэ Республикаем ипрокуратурэ къеты

Предпринимательхэм яфиты-нагъэхэр къеухъумэгъэнхэр республикэ прокуратурэм икъулыкъуухэм яшшэрэхэм ашыщ.

Гүшүэйн пае, зэзэгынагъэу зэд-шыгъэйн диштэу, унэе предпринимательхэм уголовнэ-гэццэлкэлэ системэм фэло-фашэу фигъэцэлгагъэхэм атефэ-

хэе уасэр бзэджашэхэм пшъэдэкыжь ягъэхыгъэнхэмкіэ федеральнэ къулыкъум и Гъэлорышланлэу Адыгейим щылэм иколониу N 1-м игъом къытыгъээп.

Мыш элхыгъэу прокурорхэм улз-кунхэр зэхажаагъэх, нэүжүм межве-домственна юфшэкло купхэм зэхэсгыгъо илагъэм колонием илэлкюхэр къира-гъэблагъэхи, мы гумэкыгъор зэрэдагъэзжышт шыкэм тегущылагъэх. Аш

ишуагъекіэ учреждением тельтигъэ чыфэр (сомэ миллионо 5,4-рэ) къыпшы-ножыгъыг, юфыр зэфашыгъыг.

Аккаунт къыщызэуахыгъ

Социальнэ хытытуу «Instagram» зыфиорэм республикэ прокуратурэм иаккаунт къыщызэуахыгъ. Прокуратурэр цыифхэм нахь апэблагъэ хүнүм, ягумэкыгъохэмкіэ къулыкъушэхэм закынфагъэзэн амал цыифхэм ялэним ыкчи ахэр зэхэфыгъэнхэм ар фэорышэшт.

Къулыкъум иоффшэн зеригъэпсы-рэр Адыгейим имызакью, нэмыкы шо-лтырхэм ашыпсэухэрэм зэрагъэшэн ыкчи лылпльэнхэ, ежь цыифхэр зы-

гъэгумэкыхэрэ юфыгъохэр, къэбархэр къиратхэнхэ альакыщт.

Яфитынагъэхэр зэтырагъэуцожкыгъэх

Ны мылькум игъэфедэнкіэ хэбзээуцугъэр гъэцэлгагъэ зэрэхъурэм епхыгъэ улзэктүнхэр Джэдэхэр район прокуратурэм зэхищагъэх.

Къизэрэнэфагъэмкіэ, ны мылькур къызэфагъэфедээзээс псэуплэ зыщэфагъэхэ нэбгыриплымэ тхылхэр агъэхъазырыхэ зэхъум, ясабийхэм атефээр яхххэр ратхагъэхэп. Прокуратурэм икъулыкъушэхэм хыкыумын зыфагъэзагъ, ар сабийхэм агоуцуагъ, ахэм яфитынагъэхэр зэтырагъэуцожкыгъэх.

ЗЫШХАМЫСЫЖЬЭУ ИЛЬЭПКЬ ФЭЛЭЖЬАГЬ

Цыфыгъэ шэпхээ льагэхэм аттэу ныбжыкіхэр пүгэнхэм мэхянэшко зэрилм бэрэигугу непэ тэшүү. Пытагъэу ахэлтымкэ, яцыфыгъекэ, щынэгъэр гүнэнчэу шу зэрэлтэгүрэмкэ заомрэ юфшэндэд яветеранхэр щысетехилэу щитых. Ахэр ары ныбжыкіхэм патриотическэ пүнгэгээ тэрэз языгъэгэйтийн зильдэгийнхэр. Узэрэзеклон фаемкэ, щынэгъэм гьогоу кыышхэлхынтымкэ узыгъэгэйзэрэ цыфхэр щынэх. Сэргэ Жэнэл Нурдин Исмахыил ыкъор ащ фэдэ цыфхэр щит. Щынэгъэм гьогоу гэвэшгэйон ащ кыкыгъ, бэу фызешшокыгъ, сэ симызакъо, нэмийхэм ящынэгъэ къэгъэзапэ фишыгъ.

Партием ирайком иапэрэ секретарь Адыгейим ирайон анахь иным ащ юф зэрэшилаа тэр нахынхэм дэгьюу къашэжьы. Пэшэ, зэхэштэко чануу ар зэрэштэир а льехьаным къэлэгъогъагь.

Жэнэл Нурдин Пчыхыалыкъо гурит еджаплэр кыизеух нэуж Пшызэ мэкъумэш институтын мэкъумэш машинэхэм ямеханизациекэ ифакультет чэхъагь. Инженер-механик сэнэхьатыр ащ ылэкынтиригъахы, Пэнжэжыкъе МТС-м юф щишигээ ригъэжьагь. Ильэс зытешшэм мастерскоим ишаа, етланэ машиннэ-трактор станцием инженер шхъалэу, нэужүүм идиректорэу Нурдин агаанэфагь.

1959-рэ ильэсийн райисполкомын итхаматэу ар хадзьыгь. 1962-рэ ильэсийн Туцож, Октябрьскэ районхэр зызехажхэх, Жэнэл Нурдин партием ирайон комитет иапэрэ секретарь хуугъэ ыкъор 1974-рэ ильэсийн ыкъор нэс а іэнатээр зерихъагь.

КПСС-м и ЦК дэжь щызээ

хэшгэгээгээ ашпхэрэ партийнэ еджаплэр Жэнэл Нурдин кынхуугъ, партием икрайкомрэ ихэку комитетрэ ахэгъ, депутатхэм якрай, яхэку Советхэм ядепутатыгъ.

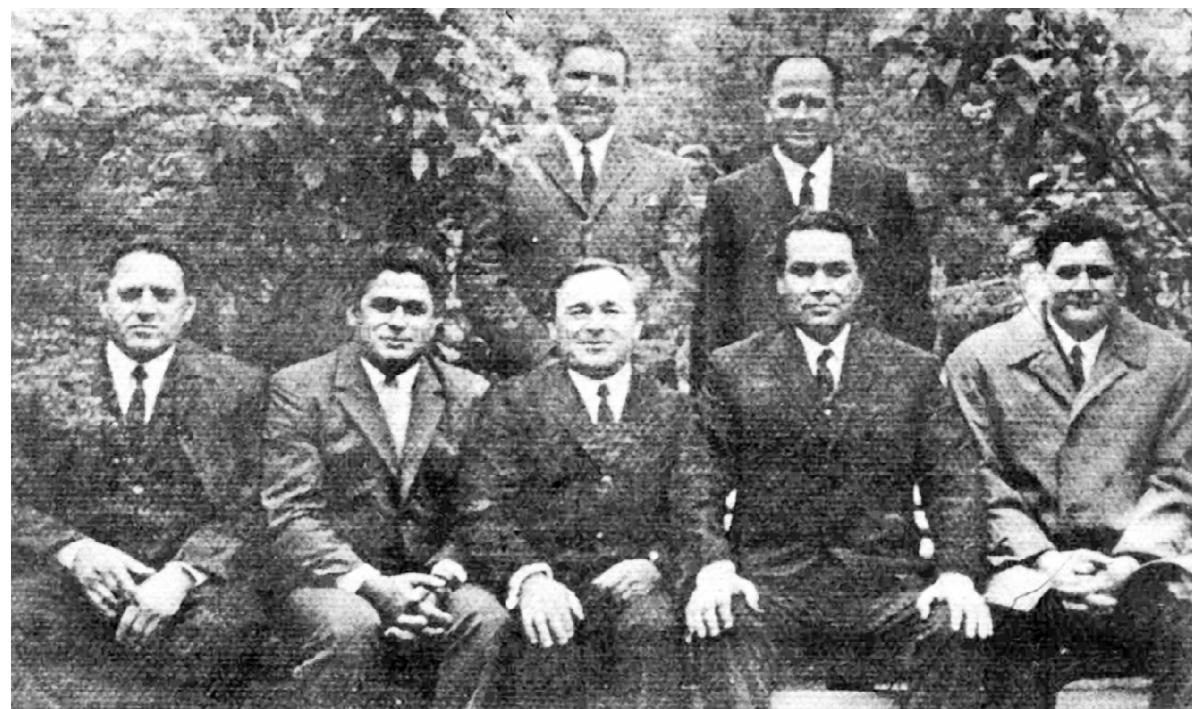
Районым исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъекэ гъехъэгъяшхохэр зэришыгъяшхэм афеш

тийнэ организацием пэшэнгъэ дэзэрихъан ыльэкыгъ.

Узпыль юфымрэ уильэпкъэрэ узерафшынкъэн фаемкэ Жэнэл Нурдин щысэтхынпэу щитыгъ. Кадрэхэм якынхэм аш льешэу ынаа тиргэтийгъ. Ауж кынэштэгъээ районыр ащ кынэштэгъын ыльэ-

мызэу, мытюу районым КПСС-м и ЦК, СССР-м иминистрэхэм я Совет, ВЦСПС-м, партием икрайком, крайисполкомын, партием ихэку комитет, хэку исполкомын ябыракъ плъижхэр кыфагъэшшошагъэх.

Жэнэл Нурдин социальнэ льэнэхъом сидигъуу ынаа

Жэнэл Нурдин «Щытхум и Тамыгъ» зыфиорэ орденыр, Лэжээкло Быракъ Плъижхынрэ Октябрэ революциемрэ яордэнхэр, медалыбэ кыфагъяшшошагъ.

Жэнэл Нурдин тиреспубликэ Краснодар краимрэ язэфынтыкхэм ягээптиэнкэ бэ ышагъэр. Иоф хэшшыкъо зэрэфыриагъэм, зэхэшэн амалышхохэр зэрэлжэлтийгъэхэм, иеплыкхэм зэрэзитиагъэм, лэжъаклохэм дэгьюу зэрафынтыгъэм яшуагъекэ Нурдин ильэсипшэ район пар-

тийгъ. Дэгьюу пэшэнгъэ зэрэзрихъэштэгъэм ишуагъекэ я 70-рэ ильэсхэм районым лэжыгъэр, щэр, бывалымылэр ыкъи нэмийхэр нахынбэу кынхашхыгъ хуугъагъэ, районым ихызмэтишлэхэр пэртэ индустриальнэ шыкхэм амалхэм атхэгъагъэх, федэшно къэзтийрэ пынджыр алэжье аублэгъагъ, механизированнэ звэнхэр игээжэтийгъэу чыгуулжынми, бывалымхунни ашагъэфедэштэгъэх, хозрасчетын фэжэгъагъэх. Социалистическэ зэнэхокъухэм якхэм

тыригэтийгъ: а льехъаным къудажхэмрэ къутырхэмрэ нахь зэтэрагъэпсихыагъэх, еджаплэрэхэр, культурэмкэ унэхэр, газрыкхуаплэхэр, псырхуаплэхэр, къатыбэу зэтээтунхэр ашыгъэх.

Жэнэл Нурдин юфым ыэекүүтэгъ, ашкэ зи кызынтиригъяштэгъэп. Ар пэшэ пхашшэу, зафэу щитыгъ. Сид фэдэрэ льэнэхъоки Нурдин сишиштэхынагъ. Иныбдэгъхэм, юф кынэштэгъэхэм непи аш итугъу шуклэ ашы. Цыфхэм Жэнэл Нурдин зыкагъэлья-

пэрэр ар пэшэ кызырьмыкло зэрэштэгъэр, ыпшээ бэ зэрэдафштэгъэр, ышххээ зэрэфимиштэгъэр ары.

Нэмийкэ пэшэ чанхэу а льехъаным дэгьюу юф зышагъэхэм ацэ къелогъэн фаеу сэлтийтэ. Ахэм ашынх Акэгъу Сулейман, Александр Дробнэр, Михаил Курепини, Юрий Зимберг, Лыхэсэ Мухьдин, Лэупэктэ Аслын, Ягумэ Сулейман, Шхъэлэхъо Дарихъан, Хыакэко Хыамид, Нэхэе Рэмэзан, Хыт Рэшыд, Туцожь Андзаур, Александра Спичка, Цыкыл Сэфэрбый, Хыт Казбек, Хыодэ Хыильм, Леон Оксузьян, Юрий Цикура, Хыатх Иляс, Блэгъохъ Хыильм, Цухъо Аслын, Бэрэтерэ Аскэр, Хыокло Мэдин, Чэтыжъ Аслын, Александра Кондрашовар, Янеко Ихсьакъ, Бэгъ Инер, Мамыеко Кимэ, Хыт Юнис, Шэртэн Хыазрэт, Нэмийтэхъо Мухьдин, Бжээшо Фатимэ, Къатбамбэт Сахыид, Ягумэ Хыазрэт, Хынэго Чэтибэ, Бэгъушээ Хыазрэт, Хыатитэ Хыаджымосэ, Пчыхыалыкъо Мосэ, Цундышк Аслын, Зинаида Ваислевскаяя, Хыттыжъ Рамзин юки нэмийхэр.

Жэнэл Нурдин тильэпкъ ихьишээ льэуж дахэ кыхинаяг. Икъоджэгъухэм ар зэрэштэгъупшэрэх къеушыхытэ икъоджэ гүлсээ Хыальэкуюе иурамхэм ашыц горэм аш ыцээ зэрэфаусыгъэм.

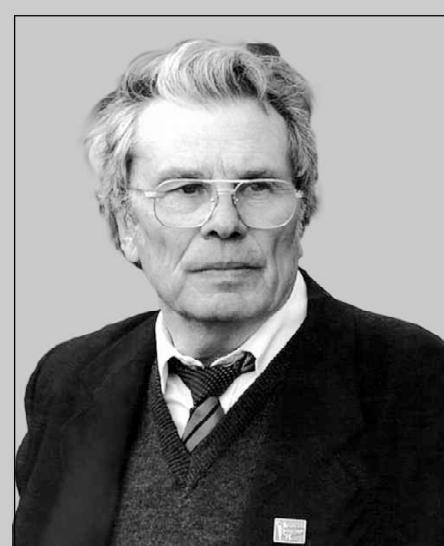
Жэнэл Нурдин Тэхүтэмыкъо, Туцожь районхэм, Адыгэхъяалэ яшытхуу языгъэуагъэхэм, чыгылдэгъухэм льытэныгъэ зыфашыхэрэх ашыц.

Жэнэл Нурдин щээфэ зышхамыссыжьэу ильэпкъ фэлэжъагъэш, итугъу ренэу шуклэ штышт.

ХАНЭХЬУ Къадырбэч.

Медалзу «Адыгейим и Щытхуазехъ» зыфиорэр кынфагъэшшошагъ, Тэхүтэмыкъо районымрэ поселкэу Инэмэр яцыгъ гэшүүагъ, партием и Туцожь районом иорготдел ипэшагъ, ибюро хэтигъ.

Сурэтым итхэр: Жэнэл Нурдин партием ирайкомрэ райисполкомымрэ яофишэхэм ахэс (джагбумкэ ятлонэрэ).

Анатолий Домбровскэм саугъэт фэтэжъугъэуцу

Ныбдэгъу лъаплэхэр!

Советскэ тхэкло цээрилоу, Къырым итхаклохэм ярэгийн Союз зэхэзьшагъэу, зикъэлэмынэ тхыль 60 кыныкылжыгъэ Домбровский Анатолий Иван ыкъом (1934 — 2001) зэкъои славян лъэпкъхэр Къырым зэрэзэринхыжынштэхэр ильэс 26-кээ узэктэй эзэжьсээ ытхыгъагь.

Тавриды» зыфиорэр урысыбээкэ кындаагъыцштэгъ. Урысынэр Украина-нэмрэхээ Къырым лъэмийдэжэу щитын, славян къэралыгъуицштэгъ — Урысынэр, Украина-нэр, Белоруссиер зэхэзьшагъэуцштэгъ юнчээдэгээштэгъ ар хуун зэрэлжэлтийгъ. Анатолий Домбровскэм ильэс 25-кээ узэктэй эзэжьсээ ытхыгъагь.

Тхаклохэм я Союзэу А. И. Домбровскэм зэхицштэгъ аш итхаклохэм я Союз» Домбровский Анатолий Иван ыкъом саугъэт фэгъэуцгъэнэм пае ашьцээ зэраугоирэмкэ макъ къегъэу.

Регион общественэ организациеу «Республикэ Къырым итхаклохэм я Союз» Домбровский Анатолий Иван ыкъом саугъэт фэгъэуцгъэнэм пае ашьцээ зэраугоирэмкэ макъ къегъэу.

Реквизитхэр:

Организацием ыц: регион общественэ организациеу «Республикэ Къырым итхаклохэм я Союз»

Ахыцэр зытегъэпсихыагъэр: гүлсээ ыцыгъэпсихыагъэр уставын кынхашдэлтийгээ юфхэм атэгъэштэгъ

Мылъкур зылукэштэгъим ирекви-зитхэр: ОАО-у «Банк ЧБРР» къ. Симферополь

БИК 043510101, корр. счет:

30101810035100000101 УФ-м и Гупчэ

банк икъутамэу Къырым щыэр

р/с N 40703810600001001984, ИИН

9102166192, КПП 910201001

Тел.: +7-915-826-05-47 СМИРНОВ

Валерий Альберт ыкъор.

ЩЭМИ ХАГЪЭХЬОЩТ, КЬОЕ ПЫТЭХЭРИ КЪЫДАГЪЭКЫШТЫХ

Ильэс 20 горэклэ узэклэбэжь-
мэ, Туцожь районым былы-
мэхьо фермэ 15-м ехъу итыгь.
Непэ къинэжыгъэр Лахъщи-
куае иклэлэпүгъэу Лылэпэ
Ибрахимэ фирмэу «Синдика-
Агрор» Джэджехъаблэ щызэ-
хищэ зэхъум, фэмые хъатэу
рагъештэгъэгъэ бывымэхьо фер-
мэу, йыгъекл дэдэ хъугъэгъэ бы-
лымхэр зыщаигыгъэхъу къуты-
рэу Городскоим дэтыр ары.

А лъэхъаным шоигъоджэ
хъазыгъэми, фирмэм ипащэ
былымхэр зэрилэм непэ клагу-
шлужьы. Сыда пюмэ хъязмет-
шлаплэ имеханизаторхэу, иофы-
шлэхэу Туцожь, Красногвардей-
скэ районхэм, тигъунэгъу кра-
имкэ Шытхэлэ районым (ащ
офис шхъяаэр щы) ягубъо-
хэм, ягаражхэм, мастерской-
хэм, нэмыххэм ашылажхэхэрэм
лэу ашхыэр ыщэфирэп (аши
нэужум итугъу къэтшыщт), ежь
ифермэ къитеклы.

А былымэхьо фермэ зэтегъэ-
психъягъэу былымхэр дэгъоу
зыщаигъхэу, гъещыри, лыри
буу къызашхыжыхъу хъугъэм,
ильэс къес гъунэпкаклэхэр
зыщащтэхэрэм бэмышлэу ты-
щылагь.

Мыш къыккэлтыклоу къыхэ-
тэуты ащ гүшүэгъо дытиагъэр.

БЫЛЫМХЭМИ, ГЪЭШМИ КЪАХЭХЬО

— 2007-рэ ильэсийн фер-
мэм пащэ сизифашым, бы-
лым плашьэу, йыгъекл хъугъэ-
хэу тетгъягъэр шхьи 175-рэ.
Джэ непэ щыгыгъыр, цыккими
иними, шхье 440-рэ. А пчы-
гъэр сизифашытхээм тетгъягъэм
федиш хъазыркэ нахыб, —
тиупчлэхэм яджэуапхэр къа-

хъугъ. Джэджехъаблэ гурьт
еджаплэр къызеухым, Мыекопэ
мэкүмэц колледжим щеджагь.
Дзэм къулыкыу къыщихыгь,
1996-рэ ильэсийн къоджэ чылпэ
коим иофшлэнэр щыригъэжагь.
Коммуунхозми иоф щишиагь,
чылпэ хъязметшлаплэ щыгъэгъе
СПК-у «Рассветы» имехани-
зированэ хъамэ ипшагь. 2007-
рэ ильэсийн ишэклогыу мазэ
къыщублагъэ зиггүгь къэт-
шыирэ фермэм ипащ. Клэлэ
шырырт, иофшлэн хэшьык фы-
рил, ищтхуу аргыалозэ мэ-
лажь. Иоф ёшэзи заочнэу
Адыгэ къэралыгъо университе-
тэйн экономикэмкэ ифакуль-
тет къуухыжыгь.

— Адэ шьо шууифермэ
иофшлэхэм щеджэгъуашхэ
арагъашла? Тхапша ащ ыласэр?

— Тэри адьрэхэм афэдэу
щеджэгъуашхэ къытфащ. ыла-
сэр зи арххэп — сомиспш.

Джащ фэд, щэм икъэхы-
жынки ильэс къес тапэ етэ-
гъэхъу. Мыш иоф щысшлэнэр
зыщесгъяжъэм, чэм пэпчь чещ-
зымафэм къыккэлхыжтыгъэр
килограмм зыщыпл нылэп. Непэ
зэрэогъушхозэ чэм тельти-
тэу гъэш килограммипшым
ехъу къаклащи. Чещ-зымафэм
щэ килограмм 1500-м нэсэу
къэтхэхъыгь, иутгъякы.

Чэмхэр дэгъоу тэгъашхэх.
Жомыр етлүгъэу Динскоим
кытэшь. Тимеханизаторэу Хъа-
удэкэо Хъамээт бывымахохэм
ашылжхэр къыгъухуу мафэ къес
натрыф цынэ щэпкэ зэхэул-
кэстагъэр былымхэм къафещэ.
Тэ шхьал тиэшь, натрыфир,
коццир, хъэр, пынджыр, нэмыхх-
хэр зэхэхъеджагъэхэу ятэты.

Чэмийгъэхэу шкэ къызыккэ-
мыххохэрэр тимаклэх, зидгъа-
лэрэп тюмэ нахь тэрэз. Чэмийг
150-у тиэу зыфэслуагъэхэм
шкэ 99-рэ къаклэхъогъах.
Джэри ильэсир тиуухынкэ мэ-
зилл щы. Шэктогъу-тогъэгъээ
мазэхэм тичмхэр къызэлтль-
фенхэу щыт, чэм пэпчь шкэ
къызэртфихыщтим тицыхэе-
тель. Ащ даклоу щэу къэт-

ритыжызэ къытфеуатэ Гъон-
нэжыкъо Аслынбай. — Ащ
щыщэу 150-р чэмых.

— А пчыагъэм хэшьольтига
шкэхъужхъу шууукыгъхуу шха-
пэхэм лэу афшытупшырэй?

хъыжырэми къыхэхъошт. Йоны-
гъом и 1-м ехъулэу чэм тельти-
тэу гъэш килограмм 2007-рэ
къэтхыгъах, гъэреклорэм ки-
лограмм 300-кэ ар нахыб.
Джэри анахь маклэми мэзип-
лэйм килограмм 1500-рэ къы-
хэхъошт, чэм пэпчь килог-
рамм 3500-м шлоклэу къед-
гэтигъэу хъущт.

Силосри мэфитфыкэ зэхалхъагь

— «Чэмым ыбзэгупэ щэр
тель» ало. Ащ къыккырэр чэ-
мым щэу къууитыштыр зэрэб-
гъашхэрэм зэрэлтыгъэгъэр ары,
— иоф Гъонэжыкъо Аслын-
бай. — Ар къыдэлтыгъэзээ,
ильэс къес бывымысыр къы-
тэлэйкэу тэгъэхъазыры. А
иоф ренэу ынаэ тыресть-
ты, тэри тыфегъэлажэ ти-
хъязметшлаплэ ипащу Кушуу
Рэмээнэ. Ащ фэшыхыт гъэ-
реклэ силос дэгъу дэдэу тонн
2430-рэ зэрээхъитгэлхъэгъа-
гъэр. Тибылымхэм къымафэм
ашхынэу икъугь ыкы тонн 600
фэдиз къэнэжыгь.

Джэри мыгъэ силос тонн
2000 фэдиз зэхалхъагь, тиэм
ибагэ тонн 2500-м нэдгээс-
жыгь. Нахыбэу зэхэлтыгъан

Нэмыхкэ ыс зэфэшхъяфэу
тищыкагъэхэр тызфэштэм
къехью дгэхъазырыгъэ, мэкүу
рулон 250-рэ, орэе рулон 400
къакырхэм аччэль.

Коллектив зэгурыгъэ

— Тызэрэхъурэр нэбгырэ 20,
чэмыххэр 8, адэрхэр меха-
низаторх, спесарх, былымы-
хы, тэри тахэт, — къелатэ
тигүүштэгъэу. — Тичмэйш пэ-
рятхэм ашыц оптышко зиэ
бэзьтфыгъэу, пенсиим къогъа-
хэм, тиньжыккэхэм щысэ-
техыпэ афхызэу юф зышлэрэ
Тамара Тимченкэр. Ащ тыз-
хэт ильэсийм имээзий гурьтимкэ
чэм пэпчь фермэм къыщык-
хыгъэ щэ литрэ 2007-м кило-
грамм 300-кэ нахыбэ ежь
ичэмхэм къаригъэгъэ. Ар ящы-
сэтехыпэ, бэклэ ыуж зыкы-
рамыгъанэу дэгъоу мэлажьхэ,
гъэхъэшүхэри ашых чэмых-
ныбжыккэхэм зои Тозя Матвиен-
кэм, Оксана Убоженкэм, Оля
Шимянская.

Гъэшэу къэтхыжырэм иба-
гъэ зэлъытгъэгъэр тибылым-
ыгъэу чэмхэм яфэло-фашэхэр
игъом ыкы ифэшүуашем тэ-
тэу зыгъэцаклэхэрэр ары. Ахэр
анахыжьэу, тизшыгъууэу Къэ-
зэнэ Адам, ащ иофшлэгъу
кэлэлкэе чанхэу Хъаклэгъогъу
Щамил, Къэзэнэ Азмет. Игугуу
къэсмышы хъущтэп шклахъоу
Къэзэнэ Руслан. Ар мэзий-
шым къехъугъэу шкэхэм яы-
гыын фэгъэзагъэш, ишшэрь-

тльэккэштэгъ, шхъонтлэриймэр
тырихэу, шхьэ цыненшхохэр
аготхэу натрыф дахэ тиагь,
ау ащ къехъурэр тищыккэгъэ-
гъэп. Траншентгумэ зэрэдафэу
тонн 1250-рэ зырыз адэль.

Силосын изэхэлхъан игъом,
дэгъоу зэшшохыгъэнэм зила-
хышиу хэзшишхыгъэхэм та-
зэрафэрэзэри къыхэзгъэшчи
штойгъу. Апэ зыцэ къесоштыр
улэпэ клаалэу Хъаджымэ Ас-
кээрбай. Ащ фэдэу емызэш-
жыгь механизатор хъупхэ
бгьотынэп. Ильэс къес тиси-
лос изэхэлхъан аршиш зыгъэ-
тэрэзэр, лъэшэу тифэрэз.
Мыгын чэши мафи илагъэп.
Силосынхэу къацэрэр дахэу
зэригъэфагь, итракторкэ дэгъоу
ыугабагь. Силосынхэу губгом
къизышигъэхэ шоферхэу Тор-
мазахэу Владимир (ят), Алекс-
ей (ыкыу), Александр Шмыг-
ленкэм, Алексей Смеловын,
Владимир Скабелкинэм, Алекс-
андэр Шостаки щытхур адэжь.
Прицепынхэу зыпышлэгъэ
тракторышхомкэ Жаклэмыкъо
Аскэр тонн зыбгүлш зэхкогъум
къышээ, рейс зытфын ышы-
штыгъ. Мафэ къес тонн 400
къырашалээзэ, мэфи 5-кэ си-
лосын изэхэлхъан тиуухыгъэ.

Хэр щытхуу хэлъэу егъэцаклэх.
Къифэгъэзэгъэ шкэ 200-м яфэ-
ло-фашэхэр elonlanlэ имылэу
егъэцаклэх, лъэшэу тегъэрэзэ.
Джащ фэд, фермэм ивэ-
врачэу Татьяна Болоховами
гүшүэ фабэхэр фэмынхэе
емыкы. Ежь былымхэм зэрэлзэрэм
имызакъоу, чэм льфэгъаклэхэр
зычэтийм Наталия Дорош игъу-
сэу щэлажьэ, ахэр ашых, шкэ
цыкы 60 зэдэгъэу, аныбжь
мэзиш охууфэ щэ рагашохь.

Мы лъэхъаным гъэшэу къэт-
хыжырэм унэгъо гъэнэфагъэ-
хэм ятэшэ. Джы щэм къое
пытэ лъэпкхэр зыщыхашы-
кыщт цех агъэпсынэу ары.
Типашхэм чылпэри агъэнэфэ-
гъях, къарагъэшхыгъагь, про-
ектри арагъэшы. Тызгъэг-
мэкын, тфызшомхын юфи
тиэп. Тифэрэе игенеральнэ ди-
ректорэу Кушуу Рэмээнэ Шыт-
хээлэ ыкы Красногвардейскэ
районым ашээшь, тэри мафэ
къес къытхэхэ, анахь маклэми
зытло-зыштэ тифэрэе къытэмы-
хъэу къыхэхэйрэп. Тшэштэр
къытэло, тэгъэцаклэ, тызфэнэ-
къор етэло, къытэгъэуулэ.
Чэши, мафи илэп, тэри джа-
шустэу тэлажьэ.

НЭХЭЕ Рэмээнэ

Тэриймэр тырихэу блащыгъэ.
Зиггүгьу къэтшыирэ фермэм
ипащэу Гъонэжыкъо Аслын-
бай тигъэзетеджэхэр кэлэкэ
нэуасэ фэтшыных. 1975-рэ
ильэсийм Тэуехъаблэ къыщы-

Исэнэхъат ылэ еклоу

Къыхыгъ

Хэтырэ ни ти икалэ еджаплэр
къуухымэ зычэхъаштим, аш щыеныхъэм
льагьюу къышыхихыштим егъэгумэкы.
Бэрэ къыхэкы ны-тихэм агу рихырэ
сэнэхъатыр якалэ рагъэгъотымэ
ашлоигьоу. Ау ауштэу ренэу хуреэ,
ахэм ашыбым яцыкуюм агуке
къыхахы зэрылэжъэштхэ сэнэхъатыр.

Джары Къош Шамсудинэнэ аар зэрэштыгъэр. Янэ ар экономист хүнэу шоигуягъ. Хэта зышээрэй аш льасэу илагъэр, иофшэн «къабзэй» зэрэштыр арыштын. Янэ ыоштыгъ: «Къагъэшлагъэм уяти, аш ятэжки колхозым лэжаклоу хэтхэу къахыгъ. Сыда фэуагъэр тиунэ бухгалтери в экономистми къикыямэ? Ау Шамсудинэ нахь зыфэягъэр нэмыйн сэнэхъат, чыгуулэжхэу техникэр зылэ ильэу лажэхэрэм афедэу зильдэгъужыштыгъ. Ау институтын зэком, зэнэктокум пхырыкыгъэп. Джаштэу хъопсэлэ шэфыр ыгу зерильэу къэнагъ.

Совхозэй «Путь Ильича» зыфилоу ичилэ дэтын хэхээ. Апэ иофшэнэй трактор бригадэм прицепщикэ щыргаажье. Аш ыпэкэ техникэм тээхээшихыкыштыгъети, зыфагазэрэ щыенэмэ, къизэрэштыгъууху ээшихын ылъекыштыгъ. Аш фэдизэу охьтабэп тешагъэр еж-ежырэу тракторхэр, ахэм

апышээзэй лэмэ-псымехэр ыгъэцэкэжышишхэ зэхьум. Ашкэ зишуагъэр къеклуагъэр иофшэгъу нахьхэхэм сидигъоки зэракырыпштыгъэр, къираорэр ыгу зэрэриубытштыгъэр ары. Джары цыхэе къифашы ежэ изакьюу рилэжээнэу тракторын зыкытырагъэтэйсхьагъери. Шыпкээ, аш тракторкэ уеджэнэу щыгъэп. Тхээр пыкыжыгъяа, зи афытэмтэйсхэе, чадзыхыгъяа ар къычээгъагъ. Ау клалэм ыгу къодыгъэп. Ишыкэгъэ гъецэкэжынхэр ришыллэхи, рилажаа ригъэжагъ. Нахь тэрээзэу къеплон хүумэ «ыгслэхыгъэжыгъ». Фемычэф хатату механизатор сэнэхъатыр къыхэзыхыгъэмэ ашыщыгъэмэ «шүйтрактори шьосэтыгъы» зэри-юштыгъэм щеч хэлээп, ау сэнэхъатеу къыхихыгъэмэ тэубытэгъэ ытэе илагъети, къинэу апэрэ мафэм къыщегъэжъагъяа зеутэгъяа эхэм къагъэштагъэр, ильэс 47-м аш ры-

лэжагъ. Техникэм ишьэфхэм нахь апэблагъе хүуным пае Пэнэжыкье МТС-м илэгээ курсхэр иофшээзэ къуухыгъ. Лажээз Мыекъопэ мэкъумэш техникумийн машиникэ щеджагъ. Бригадэр зыгыгушукээ, специалисттэй лутхэм ашшэе мыкъомэ, аж къимнэу иофшэн лыгъектогъ, специалист шыпкээ хуугъэ.

Къош Шамсудинэ зытесыгъэ тракторэй МТЗ-50-р хэмэлэжагъяа совхозым сид фэдэгубгъю иофшэнэ щызэшшахыгъ. Техникэм, аш пышшээшт лэмэ-псымехэр ягъэцэкэжын, ягъеуцужын ахэмтэу бэрэ пльэгъуные. «Силофшэн сүүхыгъе» зынорэм ашыщыгъ. Непэ губгъом ихъагъэмэ, иофшэн къиримыгъэхьоу, игъусэ

механизаторым ынаэ тыригъэтэу зы сыхват къыхэкыгъэп. Джаштэу зыхэтигъээ колективын турьоу, шу заригъэлэгъоу ильэсипш пчагъэхэм адэлэжагъ. 1983-рэ ильэсийн «Мэкъумэш химиемкэ» специалист дэгүхэр, лэжээкло чанхэр яшыклагъэхэ зэхьум, ашэ рагъэблэгъагъэхэм ашыщыгъ Къош Шамсудинэ. Игупсэ совхозэу къизэхэкыжыгъэм нахь къиныгъ ар зыхэхъагъэр. Мыш цыфэу ишыклагъэм фэдиз лутыгъэп, техники къочиэшхуу илагъэр бэ, ахэм иофшэгъэш!энэм бирсырыбэ къыпыкыштыгъ. Ау иофшэнэм ыпсхыхээ специалистымкэ ар къиныгъэп. Мыш

Шамсудинэ чанэу зыкыншигъэльэгъуагъ. Къыхэкыгъ механизатор, спесарэу иоф рагъашэу. Ау сидым фагъэзагъэми, цыхэуу фашыгъэр къыгъэшылгэжьэу лэжагъ.

Иофшэн даклоу общественэ шынэлэхэри ыгъэцаклэштыгъэх. Джаш фэдэу мэкъумэш химиемкэ район объединением ипартийнэ организацие исекретарь игуадзээ, народнэ улзээлүүн хээтии хуугъэ. Предприятием тракторами, машинэми шьэм ихуу илагъ. А пстэуми аж итэгъ, зыгорэ къяхуулээмэ, еж-ежырэу ишыклагъэр къыхигъэштыгъ, зэтемыгъэспыхаагъяа зы техники гъогу тыригъяа штагъэрэп. Предприятием къыдэхъэгъэ ныбжыкъэхэм адэлэжагъ. Хэти гүнэ льи-

фыгъ, ынаэ тыригъэтэгъ. Ежээлэсэныгъэу іэкээль хуугъэм ныбжыкъэхэр фипштагъэх, ясэнэхъат шу зэрэлэгъущим фильмэштыгъэх. Джареуштэу исэнэхъат хэшыкъ фыриэу, гухахь хигъуатэу лэжагъэ Къош Шамсудинэ. Тыдэ кла-гъэми, иштихъуу фэшхъаф аригъэуагъэп. Зыхэтигъэ колективын зэбгырызыжыгъэми, аш иофшэгъуагъэхэм ягуульдахээш эшь, ежыри ашыгъупшэрэп. Ар лэжээкло чанымкэ насылыгъ. Ифэшьуш аш щытхъоу фалорэр, ары цыфхэм «Шу ши, псым хадз» зыклагъорэр. Аш ишүшлэгъэ берэ игугъ ашыщ.

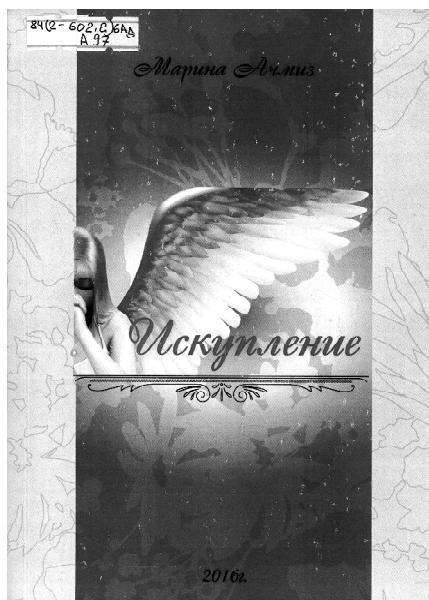
Лэжээклоу непэ зигугъу къэсшыгъэ синьбджэгъоу Къош Шамсудинэ адыгэ лъэпкын, икуаджэ къарыклагъэм лъэшэу егъэгумэкы. Чылэм итарих щыгъуаз, чыллацэхэу ашыгъупшэжыгъэхэр къегъотижых, ахэм афэдэхэу шьэм ихуу үүгъонгъ. Урыс-тырэу заор зыщылагъэр ильэсшьэрэ то-кырэ зэрэхъуяа фэгъэхыгъэ викторинэу 1995-рэ ильэсийн зэхэшгъяа хэлэжэгъагъыки «Энциклопедический словарь по истории Кубани» зыфилорэр шуухафтынэу къыратыгъ.

Къош Шамсудинэ унэгъо дахэ ил. Ишхъэгъусэу Тэйбатэр ежыррэ сабыилл зэдэлгүү. Зэкээ ильфыгъэхэри ятэ игьогу рыхлаагъ.

Псауныгъэ пытэ иэу, ильфыгъэхэм тхагъо фэшхъаф адимыльэгъоу, гъашэ къыхээ зиэштмэ ашыщ хүнэу Шамсудинэ сиғельяло.

ХҮОДЭ Сэфэр.

БЗЫЛФЫГЪЭ КЪЭЛЭМЫР

Иапэрэ роман къидэкыгъ

Ацумыжь-Шхэлэхъо Маринэ
иапэрэ романэу «Испытание»
зыфилорэр бэмышэу урысыбзэкэ
къидэкыгъ. Ар Краснодар дэт унэе
тхыль тедзаплэхэм ашыщ ипчагъэклэ
200 хьюу къышыхаутыгъ.

Фэу зэрэчьеэрэ шьэфэп, тыгыуасэ дэгүүкээ, дахээкэ алтынштигъэ шыкыл-хабзэхэри игъорыгъуу зэхъокых, зэхъокы къытшэкыгъэ чынхыпсир, цыф шэнэри, лъэпкэ шэнхэри, ау ипкыкынэу щытхэп шур, гүкэгъур, шуульэгъур. Мыхэр щынэшыгъэм ипкыуу пытэхэу (загъорэ тээкү дэдзых хуухэу, иуагъэзыхи фэдэу мэххүхэми) къэнэжых. Ау непэ дунаир мамырэу щытнымкэ мыхэм осэшхо я, пстэури тызыхуумэу тышызгъаэрэ, тыкызыкъуанэрэр ми шэнэшүхэр арых. Джаш фэдэу гупшисэхэм зэлтэйгъэу, ильэс пчагъэклэ узэкэлэбэжьэмэ, Маринэ тхэнийн зыритыгъагъ.

Иапэрэ рассказхэм щынэшыгъэмээ иофшэхъоу зэрэлэгъущим, ахэр тхыльеджэм ыгуу

зэрэнигъэсштхэм ынаэ тэтэ, адыгабзээкэ етхых, лъэпкэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» ыки журналэу «Зэкъошныгъэм» ильэс зэкэлтихэхэм къашыхеутых. Иофшэнэ, тхэнри егъюу, зыр зым емыгуау, иуангыу дахэу зэблещых бзыльфыгъэ ныбжыкъэм.

Бэмышэу, шышхъэу мазэм ыкын, Маринэ иапэрэ романэу къидэкыгъэмэ уфэгүүшонир къылэжьигъ.

Хылтым иапэрэ зэхогынгээ, романым иапэрэ нэкүбгээ ислэгүүбүкээ авторым игүүшээлээ кээл тет. Аш къышело: «Эта книга — реальная история о жизни! Жизни во всех ее проявлениях. Бесценный дар, который нужно пройти с достоинством...» Ацумыжь-Шхэлэхъо Маринэ щынэшыгъэр ыгу зэрэхырыкэу, зэрээхиши, зэрэрильгэгъукарым, гъашэ къылэшынхэдэг романир, зыр бзыльфыгъэ ышхъэ къырыкагъэм итхы.

Авторэу бзыльфыгъэ романыр зыфэукочи къидэзшыгъэм тхыльеджэхэуабэ ыгъотынэу сэгүгъэ.

ДЗЭУКЬОЖЬ Нуриет.

 ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ КҮЕТЫ

Цыфхэр зыгъэгумэкыхэр юфыгъохэмкіэ джэуапхэр аратыгъэх

Урысыем Пенсиөхэмкіэ и Фонд и Күтамэу Адыгэ Республикэм щылэм икъулыкыу къалэу Мыекъуапэ и Мафэ ихэгъеунэфыкын төфэу цыфхэр зыгъэгумэкырэ юфыгъохэм джэуапхэр аритыжыгъэх.

Отделым испециалист-эксперт шхъялэу пенсиехэр афгъеңеңеңхэм ыкыи икъерикеу пенсиехэр къафэльтижыгъеңхэм дэлэжье-рэ Людмила Вовъенкэр цыфхэм гущыгъэх афэхъуугь.

Мобилынэ оффисыр урамхэу Победэмрэ Пионерскэмрэ зышызэххэхэрэ чыплем щытыгь. Сыхъатищым къыкыцоц пенсиемрэ социальнэ юфхъабзэхэмрэ япхыгъэ упчэхэр цыфхэм къатыгъэх.

Ипальэм къыпэу аш фэдэ зэдэгүүшгэхэй.

Зэрэзэхашщыр цыфхэм зэральгагъэсигъэм къыхекеу нэбгыре 35-м ехъумэ яупчэхэм джэуапхэр аратыжын алъэкыгь.

Нахыбырэмкіэ ахэм яупчэхэр зыфэгъэхы-тагъэхэр пенсиер зыфэдизищтыр, фэгъекто-тэнгэе хэлэуу пенсием икъоним пае ишыкла-тээр, зэтгээ ахьщэ ѥэплигъур ыкыи нэмийк социальнэ тынхэр цыфхэм зэралгагъахэрэ шыкылэр, джаш фэдэу ны мылькур зыпэубгъехан пльэкыщхэр ары.

Людмила Вовъенкэм зэкіе упчэхэм джэ-уп икъухэр аритыжыгъэх, документхэу къыз-кіэлтэйхэхэрэ алэкигъехаагъэх. Шыгуу къэтэ-тээкыржы: республике ыкыи муниципальнэ мэфэкэ зэфэшхяафхэр зышыклохэрэ уахътэм тарағаафээ аш фэдэ зэлукэгъухэр цыфхэм адашыны хэбзэшлу афэхъугь мы Күтамэм илофышигъэх. Гухэль шхъялэу аш фэдэ юф-хъабзэхэм ялэр: Адыгэе Ѣэпсэухэрэн Пенсиөхэмкіэ фондым ифэлэ-фэшлэ гъэнэфагъэхэр игъом алэкигъехаагъэхэнхэр, пенсиөхэмкіэ хэбзэхэйхүүгъэ Ѣэпсэухэрэнхэр цыфхэм афызэхэфыгъеңхэр ыкыи ахэм яфэлэ-фашэхэр нахышиоу афызэххэгъэхэнхэр ары.

ПФР-м и Күтамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипрес-къулыкыу

Тутыным ыуасэ хагъэхъошт

Тутынэшьоным пэшүекогъэнымкіэ Евразийскэ коалицием хэтхэм Урысые Федерацием и Премьер-министрэу Дмитрий Медведевым зыкыыфагъэ-заг Европэм гуртымкіэ щагъэхэф-рэ акцизхэм тэтихэри акалагъехан-хэу. Джашыгъум зы тутын пачкэм анах макімэ соми 150-рэ ыосэшт.

Экспертхэм зэрагъенафэрэмкіэ, ильэс 5-м тутынным епхыгъэ акцизхэм ауасэ хэпшыкіеу нахь макі хүн ыльэкыищт, джащыгъум аш ешьохэрэм бэдээд ахжошт, аш уз хэзыххэ-рэм ыкыи зидунай зыхъожыхээрэм япчыагыи нахыбэ хъушт. Зэфхэхысиххэм къызэрагъэ-лъягъорэмкіэ, тутынным ыпкэ къыкыкіе Евразийскэ шъольтырым Ѣэпсэурэ нэбгыре мин 500-м ехъумэ ильэс къэс ядунай ахжохы.

«Адэбз узыр къызхагъэшхээрэм япроцент 22-м ыкыи жырыкыуапхэрэм яузхэм япроцент 36-м тутынэшьоныр ары лъялсэ афэхъурэр. Тутынэшьоным зэрилтийхээрэм къыхекеу ВВП-м ипроценти 6,5-р ильэсүм тишильтир икъэралы-гъохэм чэнаагь ашы», — къышцело тхыгъэм.

Тутынным ыуасэ зыхагъахьокіе, аш ешьо-хэрэм япчыагь нахь макі хүштэу тхыгъэр къэзигъэхыгъэхэм алъытэ. Армением, Белоруссием, Казахстан, Кыргызстан ыкыи Урысыем тутынмкіэ яакцизхэм аоссэхтхэм Евразийскэ экономическе комиссии и Совет Іоныгъом и 15-м хэглээнэу Ѣытгыгь. Мигъэ ящэнэрэу тутын акцизхэм алъынкыкіе ЕАЭС-м хэхээрэ къэралыгъохэм хэбзэлах политикэр ашыгъэпсэхъенмкіэ зээзэгынгъэм хэуконо-нагъэхэр къыхагъэшх — къэралыго къоцым лъяныкъохэм азыфагу зэмзэгынгъэхэр къы-зэритаджэрэм фэшл аштэнэу хъурэп.

«Енэгүяю тутынр къыдэзгыгъэхэрэм яш-лигъонагъэхэм мы зээзэгынгъэм ипроект адештэкіэ. Ау псаунтигъэр къэхуумэгъэнымкіэ Дунэе организацием иеплтыкіе диштэрэп», — къышцело тхыгъэм.

Тутын пачкэм иакциз ыуасэ процент 30 — 40-м мынахыбэу къээтигъян фаеу ЕАЭС-м хахъэхэрэм алъытэ, ау процент 70-м ар къэгъэхъагъэм нахышиоу ВОЗ-р еплы. 2022-рэ ильэсүм ехъулэу тутын пачкэ миным евро 35-рэ нынэп ыосенэу хъушт. Джыдэдэм Евро-союзым аш ыуасэ евро 90-м нэсн.

Экономикэ ыкыи финанс ушетынхэмкіэ Гупчэм къызэрильтигъэмкіэ, европейскэ регионхэм икъэралыгъохэм тутын акцизым ыуасэ гурт шапхъэхэм защицлахъякіе, Урысыем ибюджет

ахьщэ тедзэу сомэ миллиард 800 фэдиз ВОЗ-м къыхильхъашьущт ыкыи нэбгыре миллионитур лэнгэгъэм шиухъумэшт. Тутынэшьоным ебнэирэ Евразийскэ коалицием Дмитрий Медведевым зыкыыфигъэзаг — ЕАЭС-м иззэгэйнгъэу тутын акцизхэм ахимигъэхъоним фэгъэхыгъэм къэмитхэнэу ыкыи акцизхэм якъээтийн икъерикеу Урысыем Ѣихэлэхэнхэр.

Мы юфым еплтыкіе фырялэр зэдгашшэмэ тштоигъюу тутын ешьорэ нэбгыре заулэмэ гущыгъэхуу тафхэхъу.

Аслын, ильэс 59-рэ ыныбжь:

— Тутынным ыуасэ къаэтийнэу зэралорэр зэхсэмыхгъэу Ѣытгыгь. Сэ ильэс 35-рэ синибжыгъигь тутынр къызысэштэм. Чээсдэзижъэу, ильэс заулэрэ семышьоу къыхекыгъ. Сыпшэгъэ дэдэу Ѣытгыгь. Зы пачкэр мэфитло сферху. Къэсщэфырэм сомэ 70-рэ ыуас. Ау анах пыутыр соми 150-рэ зашыкіэ, сэ сшъхэкіе къэс-мыщэфыжынэу къысшошы.

Казбек, ильэс 71-рэ ыныбжь:

— Ильэс 25-рэ синибжьэу тутынэшьоныр къэсбули, ильэс 20-м ехъурэ сешъуагь. Мафэм пачкитур сфермыхьюу къыхекыгъэштэй. Амал симыгъэхъэу, сипсаунгыгъэ иягэе къызэрекырэр къызгүрүүли ильэс 50-м синэсигъэу чээсдэзижъигь. Аш ыуасэ хэогъахь пае ешьорэм чидэзижъыщтэп. «Зыпэ бэгыгъэм» хэкылэе къынготыщт, тигъошт, бзаджашгэхъэхэр зэрихъащтых. Тутынным нахь макіеу рагъашьохэ ашо-игъомэ, цыфхэм япсаунгыгъэ фэгумэкыхэмэ, тьогу пхэндж ныбжыкіэхэр тезыщэр къэтийнхуу телевизорым къыгъэлтэйхээрэм ачыгылэ тутынним иягъэу къаклорэм нахыбэру къытерэгүүштэй.

Константин, ыныбжь къытиуагъэш:

— Ильэс 10-м къехъугь тутын сизешшэрэр. Аш фэдэу егъэлтиягъэу «зыгъэстыхэрэм» сащыгъэп, зы пачкэр мэфитло сферху. Соми 150-м ыасэр нахьыгъэми, сэ сизэреплэйрэмкіэ, чадзижъыщтэп. Сэ сшъхэкіе къэсщэфырэ тутынным джыдэдэм соми 120-рэ ыуас, а сомэ 30-р аш фэдизэу къысхэлэнэп сшошты. Щылэх ашхы-щтим къыщаагъакіеми, тутынр чээзымыдзышт цыфхэр.

ІШШЫНЭ Сусан.

Тхъамафэм ихъугъэ-шагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу клоц юфхэмкіэ и Министерствэ къызэритирэмкіэ, Іоныгъом и 11-м къыщегъэжыагъеу и 17-м нэс Республикэм бзэджэшлэгъе 65-рэ Ѣызэррахьагъ.

Ахэр: хъункіэн бзэджэшлэгъе 2, машинэр рафыжыагъеу 1, тыгуагъэхэрэ 25-рэ, гъепцлагъэ зыхэль бзэджэшлэгъе 6, нэмийкхэри. Экономикэм ыльэныкьокэ хэбзэгъэуцугъэр гъогъуу 3-рэ аукуагъэу хэбзэхуумэкло къулыкъухэм къыхагъэшыгь. Бзэджэшлэгъе зезыхъэгъе нэбгыре 44-рэ агъ-унэфыгь. Зэхафын алъэкыгъэр процент 60-м ехъу.

Блэкыгъэ тхъамафэм Адыгэим игъогхэм хуугъэ-шагъе 11 къатеххуягъэр, ахэм зы нэбгыре ахэкодагъ, нэбгыре 23-м шьобжхэр атешагъэхэ хуугъэр. Ешуагъеу рулым къерисхэу водитель 49-рэ къаубытыгь, гъогурыкъоним ишапхъэхэр гъогъуу 3040-рэ аукуагъэхэр къыхагъэшыгь.

Хэбзэхуумаклохэм Ѣэплигъэ афэхъугъ

Мы мафхэм хуульфыгъе горэм УФ-м хэгъэгу клоц юфхэмкіэ и Министерствэ иотделэу «Кошхабл» зыфиорэм идежурнэ часть зыкы-фигъэзагъ. Аш къызэрило-тагъэмкіэ, амьгъеунэ-фыгъе бзэджашлэгъэр тыгъон гухэль илэу ипсэуплэ ихъагъ.

Мы Ѣыплем псынкіеу къэссыгъэхэ полицейскэхэм бзэджашлэгъэр къаубытыгь, ашкіэ бысмыры Ѣэплигъэ къафхэхъу. Къаубытыгъэр Шауджэн районым Ѣыщ, ильэс 27-рэ ыныбжь. Зэрагъеунэ-фыгъэмкіэ, зэлухыгъе шхъангъупчээмкіэ ар унэм ихъагъ ыкыи аш ит телевизорыр ытыгъун гухэль илэгъ.

Наркотикхэр хэбзэнчэу зэргээзеклохэрэм ыкыи зэрэ-тыгъуагъэм къахекеу бзэджашлэгъэр ыпеклэ хъапсым дэсигь, шхъафит зыхъужыгъэри бэшлэгъяа.

Мы уахътэм уголовнэ юф къызэуахыгъ, зэхэфынхэр маклох.

Ыгъэпцэнэу фэягъ

Мыекъуапэ ихэбзэхуумаклохэм зэхашшэгъе оперативнэ юфхъабзэм ишуагъэкэ телефонымкіэ гъепцлагъэ зыхэль бзэджэшлэгъе зезыхъан гухэль зиэгъэ хуульфыгъэр къаубытыгь. Аш ильэс 37-рэ ыныбжь, Краснодар краим Ѣыщ, ыпеклэ хъапсым чэсигь.

Къызэрэнэфагъэмкіэ, Республикэм икъэлэ шхъаэлэ ильэс 58-рэ ыныбжь бзыльфыгъеу Ѣыпсэурэм бзэджашлэгъэр телефонымкіэ фытеуагъ ыкыи икъалэ гузэжъогуу чыплем ифагъэрэ гуригъэуагъ. Аш бзэджэшлэгъе зэрихъаагъеу, ау сомэ мин 80 къызиштэкіэ уголовнэ шьэдэжкыжь рамыгъэхъыщтэу бзыль-фыгъэм къыфалотагъ. Ныр аш къэзэхъыгъ, ау телефон трукэр зегъэтийлым үүж икъалэ фытеуагъ ыкыи бзэджашлэгъэм къыгъэпцэн гухэль зэрилгээгъэр къыгурлыгъ. Бзыльфыгъэм охътэб тиримыгъашэуу полиции зыфигъэзагъ, зэрээжон фаэр оперативникхэм къыфалотагъ. Нэужым бзэджашлэгъэм ахьщэр ыштээ, хэбзэхуумаклохэм къаубытыгь.

Хуульфыгъэм къызэрило-тагъэмкіэ, Республикэм къызыкъуагъэр бэшлэгъэр, мыш фэдэ шыкылэм ахьщэ къыхагъэхэн гухэль илэгъ, ау къыдэхъуагъэр. Мыш епхыгъеу уголовнэ юф къызэуахыгъ, зэхэфынхэр маклох, къаубытыгъэр нэмийк бзэджэ-шлэгъэхэм ахэцагъэмэ ауплээ.

Телефон гъепцлагъэм сидигъуу зы шыкылэ агъэфедэ — зыфигъеуагъэм зыкышлэжъынмкіэ е къыпэблэгъэ цыфхэм фытеонымкіэ уахътэе ратырэр, аш дэгүүшлэгъ, псынкіэ юфэу ахьщэр къызимыштэкіэ юфыр нахь хъылэе хуущтэу гурагъа. Мыш дэжьим бзэджашлэгъэмкіэ анах шхъаэр зыфигъеуагъэм телефон трукэр ыгъэлтийлэу иунаагь исхэм адэгүүшлэн амал имынэир ары. Арышь, сакыныгъэ къызхэжъуагъа, шумышлэгъ цыфхэм къылорэр шьушлошь шумыгъэхъу, шуагъэпцэнэу шьуауаж къынхагъэхэу шьуегуцафэмэ, хэбзэхуумаклохэм псынкіеу зафэжъуагъаз.

САМБО

Урысыем изаслуженнэ тренерэу Н. И. Нефедовым фэгъэхыгъэу самбэмкэ шэжь зэнэкьюкьу къалэу Курганинскэ шыкыагь. 2000—2002-рэ ильэсхэм къэхьугъя къалэхэр алышрэгум щызбэнэгъэх.

Адыгэ Республикаем самбэмкэ иеджаплэ зыщызыгъасэхээр хагъэунэфыкырэ чыпил 7 зэлжийгъэхэм къашдахыгъ. Хъаклэмиз Айтэч, кг 75-рэ, дышьэпс егъэшьогъэ медальэр къифагъешьошагъ, ар илэпэлэсэнэгъэкэ къахэшгъ.

Георгий Порфировым, кг 75-рэ, Уджыхъ Юныс, кг 87-рэ, Цыкылушу Асхад, кг 52-рэ, Лъэцэр Амир, кг 48-рэ, ятонэрэ чыпилэхэр къахыгъэх. Арсен Азоян, кг 52-рэ, Пышыдатэкъо Арсен, кг 52-рэ, ященэрэ хъульэх.

Хагъэунэфыкырэ чыпил

Тренер-къелэгъаджэхэу Д. Хъакурынэм, М. Шъэоцыкылум, Хь. Дзыбэм, А. Чэтыжым ха-

тъэунэфыкырэ чыпилэхэр къидэзыхыгъэхэр агасэх.

Сурэтым итхэр: Адыгейим

икомандэ хэтхэу щытхьуцэхэр къидэзыхыгъэхэмрэ тренхэмрэ.

БАСКЕТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Нахыбэрэ тагъэгушонэу афэтэло

Мыекъуапэ ибаскетбол командэу «Динамо-МГТУ-р» Урысыем изэнэкьюкьо Суперлигэм ия 2-рэ куп шыкыорэм хэлжээнэу зегъэхьазыры. Тренер шыкыорэм Айтэч, Адыгэ Республикаем изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым тиупчэхэм къаритыжыгъэ джэупхэм шъуащытэгъэгъуаз.

— 2017 — 2018-рэ ильэс зэнэкьюкъур чъэпьогъу мазэм и 24-м тыублэшт. Тамбов хэкум икомандэу «Тамбовыр» тишкалэ къэктэшт, — къытиуагъ А. Синельниковым. — Ятонэрэ купым клуб 14 хэт, ахэр тлоу гошыгъэх.

Апэрэ купыр

1. «Динамо-МГТУ»
Мыекъуапэ
2. «Эльбрус»
Щэрдэжэскъял
3. БК «Тамбов»
Тамбов хэку
4. «Русичи» Курск
5. БК «Буревестник»
Ярослав хэку
6. БК «Арсенал» Тула
7. «Динамо» Ставрополь.

Ятонэрэ купыр

1. «Руна» Москва
2. «Чебоксарские ястребы» Чебоксары
3. «Нефтехимик» Тобольск
4. «Уралмаш» Екатеринбург
5. «Магнитка» Магнитогорск
6. «Алтай-Баскет» Барнаул
7. «Уфимец» Уфа.

Купхэм алэрэ чыпил 4-хэр къашдээвхырэ командэхэр плэрылээ зэдешшэтийн, медальхэм афэбэнэштийн. Ауж къинэгъэ командэхэу я 5 — 7-рэ чыпилэхэр зыхыгъэхэр шъявафэу зэдешшэтийн.

Тиешлаклохэр

«Динамо-МГТУ-м» иешлаклохэу зэнэкьюкьу хэлжээнэхэр:

Артем Гапошин, Николай Еремин, Павел Россов, Александр Милютин, Кирилл Майборода, Давид Суслов, Константин Шибаев, Сильвестр Степаненко.

Максим Абызовым Мыекъуапэ къигъээжыгъ. Максим Князевыр клубэу «Химки» щаплүг, аужыре ильэсэм Казан икомандэ щешлагъ. Олег Снисаренкэр Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иколледж щеджэ. Артем Онищенкэр Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурамэр дзюодомрэкэ и Институт аштагъ.

«Локомотив-Кубань» Краснодар иешлаклохэр «Динамо-МГТУ-м» къырагъэблэгъагъ, ацэхэр къетлогорэп.

«Динамо-МГТУ-м» ильэсэбэрэ хэтыгъэу Илья Хмарэ спортышхом хэкыжыгъ, исэнэхъяткэ юф ышэшт.

«Динамо-МГТУ-м» изэлжилэгъухэр

Чыэпьогъум и 24 — 25-рэ, гъубдж-бэрэскэжэй «Динамо-МГТУ» — БК «Тамбов»

Чыэпьогъум и 28 — 29-рэ, шэмбэт-тхъаумар

«Динамо-МГТУ» — «Русичи» Шэлжогъум и 7 — 8, гъубдж-бэрэскэжэй

«Динамо» С — «Динамо-МГТУ»

Шэлжогъум и 11 — 12, шэмбэт-тхъаумар

«Эльбрус» — «Динамо-МГТУ»

Шэлжогъум и 21 — 22-рэ, гъубдж-бэрэскэжэй

«Динамо-МГТУ» — БК «Буревестник»

Шэлжогъум и 25 — 26-рэ

«Динамо-МГТУ» — БК «Арсенал»

Тыгъэгъазэм и 15 — 16, бэрэскэшху-шэмбэт

БК «Тамбов» — «Динамо-МГТУ»

Тыгъэгъазэм и 19 — 20, гъубдж-бэрэскэжэй

«Русичи» — «Динамо-МГТУ»

2018-рэ ильэс, щилэ мазэм

и 20 — 21-рэ, шэмбэт-тхъаумар

«Динао-МГТУ» — «Динамо» С

Щилэ мазэм и 24 — 25-рэ,

бэрэскэжэй-мэфэку

«Динамо-МГТУ» — «Эльбрус»

Мэзаем и 4 — 5, тхъаумар

блыгэ

БК «Буревестник» — «Динамо-МГТУ»

Мэзаем и 8 — 9, мэфэку

бэрэскэшху

БК «Арсенал» — «Динамо-МГТУ».

Пэшорыгъэш ёшэгъухэм ауж финалым хэхьагъэхэр хэушхыхыгъигъэу зыщешшэтийн мафэхэм шъуащыдгъэгъозэшт.

Шынаэ тешүудэ: клубхэу апэ зыцэ къетуагъэхэм якъалэхэм ёшэгъухэр ашыкъоштын.

«Динамо-МГТУ-м» 2016-рэ юки 2017-рэ ильэсхэм дышьэ, джэрэ медальхэр къидыгъэх. Тиешлаклохэм ялэпэлэсэнэгъэ хагъэхонэу, нахынберэ тагъэгушонэу афэтэло. «Динамо-МГТУ-м» изэлжилэгъухэр Адыгэ Республикаем спорт Уншхко «Ошъутенэм» щыкъоштын.

Нэклубъор зыгъэхьазы-рыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Сурэтым итхэр: «Динамо-МГТУ-м» хэтхэр.

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдээз-
гъэкъирэр:

Адыгэ Республикаем лъэпкэ Йофхэмкээ, Иэкъы къэралхэм ашы псэурэ тильзэгъэхъэмд адьыгээ зэлхынгъэхэмкээ ыкы къэбар жууцэд иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшиэрэ:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кээ заджхэрэ тхъапхэу зипчагъэкээ 5-м эмыкъухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзэ, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэп.

Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкгээжэлжэх. E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхыты-
гъэр:

Урысыем Федерацием хэутын Йофхэмкээ, телерадиокъэтынхэмкээ ыкы зэлхы-Иэсикээ амалхэмкээ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэлэ гъэйоры-шапэ, зэрэушхы-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэхэзыщагъэр
4211
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2520

Хэутын узьчи-
хэтхэнэу щыт ухажтэр
Сыхытэр
18.00

Зыщыхаутырэр
уахтэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэхыжэ-
зыхырэ секретарыр

ЖакИэмкъо
А. З.